

بازارچه آبی «پسابندر» دشتیاری فرصت طلایی اقتصاد جنوب شرق ایران

سواحل مکران و بندر چابهار به‌عنوان تنها بندر اقیانوسی ایران در جنوب سیستان و بلوچستان به دلیل موقعیت استراتژیک و حیرت‌انگیز خود، کشورهای همسایه، خاورمیانه و آسیای را که در عرصه اقتصاد جهانی قدم گذاشتند را وادار کرده است تا با استفاده از فرصت معافیت این منطقه از تحریم آمریکا، گام‌هایشان را محکم‌تر و تندتر برای سرمایه‌گذاری بردارند.

چین، هند، عمان و افغانستان از جمله کشورهایی هستند که برای توسعه اقتصادی و تجاری خود در عرصه جهانی، بندر چابهار را به‌عنوان نردبان ترقی خود انتخاب کرده‌اند و راه موفقیت خود را سرمایه‌گذاری و مبادله در این منطقه از ایران می‌دانند.

ایجاد بازارچه‌های مرزی آبی در کنار معافیت از تحریم‌های غرب یک فرصت بی‌نظیر برای حل مشکلات و محرومیت‌زدایی جنوب شرق کشور به‌ویژه استان سیستان و بلوچستان است و با ایجاد کارآفرینی و توسعه صنعت زمینه اشتغال‌زایی مردم و منطقه فراهم خواهد شد که به دنبال آن دیگر شاهد صحنه‌هایی همچون سوختن یک ماشین حامل سوخت قاچاق و کشته شدن افرادی بی‌گناه بر اثر بیکاری نیستیم.

بازارچه مرزی «پسابندر» چند سالی است که با توجه به نگاه ویژه دولت به موقعیت بندر چابهار در راستای اتصال کشورهای همسایه و آسیای میانه به تجارت جهانی و مبادلات محصولات و تولیدات داخلی ایران، به‌عنوان یک مرکز مهم مرزی- اقتصادی، احداث و راه‌اندازی شده است.

این بازارچه که در همسایگی کشور پاکستان قرار دارد می‌تواند با ایجاد اشتغال برای مردم منطقه، زمینه امنیت و مقابله با گروه‌های

تروریستی را نیز که مغل آرامش و آسایش شده‌اند را فراهم کند زیرا قطعاً تأمین امنیت فرصت سرمایه‌گذاری و مبادلات کشورهای منطقه را افزایش می‌دهد.

بازارچه مرزی آبی «پسابندر» راه نوین تجارت جهانی را مهیا می‌کند

سروش کیانی قلعه سرد؛ کارشناس امور اقتصادی در گفت‌وگو با خبرنگار مهر با اشاره به اهمیت بازارچه مرزی «پسابندر» شهرستان دشتیاری اظهار داشت: این بازارچه مرزی-آبی در کنار منطقه آزاد چابهار و باوجود طرح معافیت از تحریم‌ها، راه نوین تجارت جهانی را مهیا کرده است و می‌تواند زمینه خوبی برای انجام مبادلات اقتصادی بین ایران و کشورهای دنیا باشد.

وی افزود: در شرایطی که کشور نیازمند گسترش تولید داخلی و صادرات آن به بازارهای جهانی است، وجود یک بازارچه مرزی در کنار منطقه آزاد با ظرفیت واردات و صادرات به‌وسیله حمل‌ونقل دریایی و ریلی، می‌تواند راه‌حل مناسبی برای خروج از بحران‌های مختلف نظیر رکود اقتصادی و تورم باشد.

این کارشناس اقتصادی تصریح کرد: بازارچه مرزی «پسابندر» دشتیاری به دلیل موقعیت استراتژیک سواحل مکران و بندر اقیانوسی چابهار نسبت به سایر بازارچه‌ها از اهمیت اقتصادی و تجاری بیشتری برخوردار است.

وی ادامه داد: باوجوداینکه بازارچه «پسابندر» زیرساخت مهمی برای مبادلات ایران محسوب می‌شود اما توسعه آن نیازمند تکمیل و افزایش امکانات منطقه نظیر راه، شبکه آبرسانی، خدمات اقامتی و بهداشت و درمان است تا رنج محرومیت مردم در کنار ایجاد اشتغال رفع شود.

کیانی تأکید کرد: تکمیل برنامه‌های سرمایه‌گذاری و صادرات کالا برای دستیابی به یک اقتصاد موفق در بازار جهانی زمانی از طریق بازارچه مرزی آبی «پسابندر» دشتیاری محقق می‌شود، که تمام امکانات و زیرساخت‌های لازم بازارچه و منطقه تأمین و تجهیز شده و دیگر دغدغه‌ای به‌جز تجارت و مبادلات کالا با کشورها در افق چشم‌انداز آن نباشد.

کیانی گفت: این بازارچه برای مراودات تجاری و تردد از کشورهای آسیایی همچون چین، هند، پاکستان و عمان به کشورهای CIS و اروپایی نیازمند تعامل همه‌جانبه با منطقه آزاد چابهار به دلیل موقعیت طلایی آن در حمل‌ونقل دریایی، ریلی و مبادلاتی است تا زمینه توسعه تردد میان شرق و غرب را فراهم کند.

وی تصریح کرد: با توجه به وجود ظرفیت عظیم و خدادادی شیلات در جنوب سیستان و بلوچستان و اهمیت آبی‌پروری، این بازارچه می‌تواند تحولی عظیم در تولید و صادرات محصولات مختلف آبی و صنایع شیلاتی نیز ایجاد کند و گام بزرگی در توسعه سواحل مکران و گسترش اقتصادی ایران داشته باشد.

تنها بازارچه مرز آبی کشور در سواحل مکران آغاز به کار کرد

فرماندار شهرستان دشتیاری در گفت‌وگو با خبرنگار مهر، اظهار داشت: بازارچه دریایی مشترک مرز ایران و پاکستان یک مرز آبی بین بندر «گواتر» در روستای «پسابندر» ایران و «جیونی» در کشور پاکستان است.

عادل عفتی افزود: بازارچه «پسابندر» شهرستان دشتیاری به‌عنوان تنها بازارچه مرزی آبی در سیستان و بلوچستان از سال ۱۳۹۵ و با تصویب بازارچه مرزی ریمدان، تعطیل شد و سپس در شهریورماه ۹۹ مجدداً با تصویب هیئت‌وزیران فعالیت این بازارچه مرزی به رسمیت شناخته شد و مجوز آن صادر شد.

فرماندار شهرستان دشتیاری ادامه داد: این بازارچه در زمینی به مساحت ۱۴ هکتار واقع در روستای «پسابندر» شهرستان دشتیاری احداث می‌شود که تاکنون ساختمان نگهداری، سرایداری و دیوارکشی آن انجام شده است.

وی گفت: با تصویب این بازارچه و با توجه به اندک زیرساخت‌های موجود می‌توان بعد از تأمین زیرساخت‌های اولیه نظیر فیبر نوری، شبکه اینترنت و تلفن کار صادرات و واردات را انجام داد اما برای اینکه بتواند به‌صورت رسمی شروع به فعالیت کند باید واحدهای ذی‌ربط از جمله گمرک، قرنطینه و سایر موارد هرچه زودتر در محل مستقر شوند.

وی تصریح کرد: با توجه به اینکه بازارچه «پسابندر» یک بازارچه دریایی است، باید بین مرز خشکی و دریا توسط اسکله راه ارتباطی ایجاد شود تا کالا و مبادلات مرزی از دریا به اسکله و از اسکله به خشکی منتقل شود.

عفتی گفت: ظرفیت و ساخت اسکله هم به همان نسبت در حال افزایش و گسترش است تا هم‌زمان با صید و صیادی و جایگاه سوخت برای لنج‌کش‌ها بتواند لنج‌ها و کشتی‌هایی که کار واردات و صادرات کالا را انجام می‌دهند ظرفیت جابه‌جایی و پهلوگیری را داشته باشند.

وی با اشاره به اینکه تأسیسات و اقدامات در خشکی به راحتی قابل راه‌اندازی است، بیان کرد: استقرار و راه‌اندازی تأسیساتی که در دریا باید واقع شود زمان‌بر است و آخرین اقدامات در بازارچه مرزی «پسابندر» با همکاری مدیر بازارچه‌های مرزی استان سیستان و بلوچستان در حال انجام است تا مبادلات مرزی بین تجار ایرانی و پاکستانی در قالب بازارچه مرزی ایجاد شود.

وی با اشاره به اینکه بازارچه‌های مرزی ماهیت محلی دارد، افزود: فرق بین بازارچه‌های مرزی با پایانه‌های مرزی در تشریفات گذرنامه و پیگیری‌های دیگر است و اصولاً مبادلات در بازارچه‌ها آسان‌تر انجام می‌شود.

فرماندار دشتیاری با اشاره به اینکه حدود ۵۰ درصد زیرساخت این بازارچه تکمیل شده است، ادامه داد: با ایجاد این زیرساخت‌ها و امکانات جانبی امید است تا پایان سال ۹۹ مبادلات به صورت رسمی بین این دو کشور انجام شود.

وی با بیان اینکه مناطق آزاد و منطقه ویژه اقتصادی با بازارچه و پایانه مرزی فرق دارند، بیان کرد: منطقه آزاد چابهار و یا منطقه ویژه اقتصادی مثل شهر بم زیر نظر شورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی کشور هستند و بازارچه‌های مرزی چون ماهیت محلی دارند زیر نظر وزارت کشور و استانداری‌ها و فرمانداری هستند و پایانه‌های مرزی مثل ریمدان و میلک نیز زیر نظر سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای و وزارت راه هستند.

عفتی با اشاره به پیشرفت‌های زیرساختی همچون فرودگاه و راه‌آهن در چابهار عنوان کرد: «پسابندر» با چابهار حدود ۸۰ کیلومتر فاصله دارد که با ایجاد ریل می‌توان این مسیر را کوتاه‌تر نیز کرد.

وی تصریح کرد: در واقع ریمدان، پسابندر و چابهار یک مثلث توسعه‌ای در حمل‌ونقل و ترانزیت کالا و امر مهم صادرات در سواحل مکران به حساب می‌آیند.

عفتی با اشاره به اینکه مرز یکی از پتانسیل‌های بالقوه کشور است، گفت: با توجه به قابلیت‌هایی که در بندر چابهار از جمله شیلات،

گردشگری، کشاورزی، معادن و سایر پتانسیل‌های وجود دارد، نقش این بازارچه برای مبادلات ایران با کشورهای همسایه و خود آن کشورها با یکدیگر پررنگ و اساسی است.

فرماندار دشتیاری افزود: گسترش فعالیت و بهره‌برداری از دو مرز «ریمدان» و «پسابندر» در سواحل مکران می‌تواند باعث ایجاد اشتغال، تولید ثروت ملی، توسعه عدالت اجتماعی و درنهایت بهبود کیفیت زندگی مردم این سرزمین و به‌ویژه مردمانی که در اطراف این مرزها هستند، شود.

وی ادامه داد: با توجه به زیرساخت‌هایی که در چابهار از جمله بنادر شهید بهشتی و کلانتری، منطقه آزاد و این دو مرز و همچنین پتانسیل‌های بالقوه در بخش شیلات و صنایع وابسته به آن بخش، صنعت و کشاورزی به‌ویژه در منطقه دشتیاری و مخصوصاً باهوکلان، اراضی پایین دست سه سد پیشین، کهیر و ریمدان می‌تواند در منطقه مؤثر باشد.

وی عنوان کرد: هم‌زمان با ایجاد زیرساخت‌ها و پیشرفت در تمامی این صنایع تربیت نیروی انسانی ماهر، متخصص و کارآمد و مهم‌تر از همه نیروی کار بومی باید در اولویت دستور کار مدیران باشد و می‌توان گفت حلقه گمشده ما منابع انسانی متخصص است.

عفتی گفت: در این راستا وزارت آموزش و پرورش با ایجاد و راه‌اندازی هنرستان و سازمان فنی و حرفه‌ای و وزارت علوم با ایجاد رشته‌های مرتبط در حوزه صنایع تخصصی در بخش شیلات و کشاورزی و صنایع لنج سازی می‌توانند در بحث منابع انسانی کمک شایانی کنند.

وی افزود: تمامی دستگاه‌های اجرایی هم باید نیروهای ماهر و خبره را پرورش دهند، مثلاً بنادر و دریانوردی در کنار توسعه ظرفیت بندر شهید بهشتی در خصوص نیروی انسانی هم برنامه‌ریزی کند و منطقه آزاد، شیلات و سازمان جهاد کشاورزی و تمامی دستگاه‌هایی که به‌نوعی در حوزه این زیرساخت‌ها نقش اساسی دارند باید توجه ویژه به تربیت نیروی انسانی کارآمد و متخصص و البته از مردم بومی داشته باشند.

فرماندار دشتیاری تصریح کرد: ایجاد اشتغال برای نیروهای بومی باعث ماندگاری جمعیت در منطقه می‌شود از همین رو برای تحقق این مهم توجه به موضوع نیروی متخصص بسیار حائز اهمیت است.

ورود دانشگاه عالی دفاع ملی برای توسعه پایدار منطقه مکران

از همین رو چندی پیش تفاهم‌نامه همکاری چندجانبه‌ای بین پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی، قرارگاه منطقه‌ای قدس نرسا و دانشگاه سیستان و بلوچستان منعقد شد.

MEHR NEWSAGENCY
Photo: Rahele Hesari

غلامرضا رضایی، رئیس دانشگاه سیستان و بلوچستان در این خصوص اظهار داشت: تفاهم‌نامه همکاری چندجانبه دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی، قرارگاه منطقه‌ای قدس جنوب شرق نیروی زمینی سپاه و دانشگاه سیستان و بلوچستان منعقد شد.

وی افزود: در راستای اجرای فرمان مقام معظم رهبری برای توسعه پایدار منطقه مکران، دانشگاه دفاع عالی امنیت ملی، دانشگاه سیستان و بلوچستان و قرارگاه قدس نیروی زمینی در جنوب شرق کشور، با تشکیل کارگروه توسعه اقتصادی پایدار و بومی مکران، پس از چند جلسه در سطح مدیران در دانشگاه سیستان و بلوچستان به این نتیجه رسیدند که این کارگروه با توجه به ظرفیت‌های موجود، مأموریت‌های مختلفی را در قالب تفاهم‌نامه به ثمر برساند.

وی ادامه داد: دستورات لازم برای تشکیل کارگروه‌های مربوطه در سطوح مختلف در بین اعضای هیئت‌علمی صادر شده و با استفاده از تمامی ظرفیت‌های علمی استان و منطقه در راستای مفاد تفاهم‌نامه گام‌های جدی و استواری برداشته شده است.

رضایی بیان کرد: ازجمله این مأموریت‌ها همکاری در راستای توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی منطقه مکران با هدف محرومیت‌زدایی و انتقال سرمایه‌های مادی و معنوی استان در احداث صنایع با فناوری‌های اولویت‌دار و پایدار، ایجاد کانون علمی پژوهشی و فناوری برای دستیابی به دانش فنی بومی برای توسعه منطقه مکران، تربیت و تأمین نیروی متخصص و توانمند بومی برای پاسخ به نیاز طرح‌های صنعتی از میان دانشجویان و اساتید دانشگاه‌های استان در اولویت اول، اجرای دوره‌های تخصصی کوتاه‌مدت مهارتی موردنیاز، تهیه پیوست فرهنگی برای طرح‌های اقتصادی و صنعتی است.

رئیس دانشگاه سیستان و بلوچستان با بیان اینکه قریب ۲۰۰ طرح بزرگ قرار است با مشارکت مردمی در منطقه مکران در حوزه‌های مختلف انجام پذیرد، گفت: در این تفاهم‌نامه بر محوریت علمی و اجرایی و نقش حیاتی دانشگاه سیستان و بلوچستان تأکید شده است.

در مجموع نکته حائز اهمیت این است که به گواه همه کارشناسان توسعه سواحل مکران نه تنها موجب توسعه کشور بلکه موجب تغییر محسوسی در معادلات منطقه جنوب غرب آسیا می شود اما نکته جالب تر اینکه برای توسعه این منطقه بسیاری از ظرفیت های بالقوه در خود استان سیستان و بلوچستان وجود دارد که با برنامه ریزی دقیق و اصولی باید از آنها بهترین بهره را برد.

